

POSUDEK OPONENTA PÍSEMNÉ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

Název práce:	Analogový horor: Základní charakteristika vyprávění a stylu
Autor/ka práce:	Petr Kamil Ponec
Studijní program:	Filmová režie
Typ studijního programu:	[bakalářský]

Vymezení cíle a jeho naplnění:

Petr Kamil Ponec ve své teoretické bakalářské práci mapuje žánr analogového hororu. Fenomén, který se rozšířil v posledních letech především na platformě YouTube, oslovuje zejména zástupce generace Z.

Bakalářská práce se soustředí na reprezentativní výběr vzájemně se odlišujících autorů působících v tomto žánru, stručně představuje kontext jejich tvorby, jejich modelové diváctvo a spekuluje o možných kulturních a sociálních vlivech, které takto specifickou tvorbu mohly formovat. V hlavní části pak charakterizuje styl a naraci v tomto žánru. Autor si všímá zejména potlačené příběhovosti a absence pro žánr charakteristických twistů. Při analýze formálních prvků autor zaznamenává, že v kontextu soudobé mladé tvorby formované videoklipovostí, TikTokem a roztržitostí přichází naopak zklidnění a zpomalení ve střihu. Dochází zde také k jisté rozklíženosti obrazu a zvuku. Analogový horor buduje svou poetiku na prázdných klaustrofobických výjevech místností, přičemž dialogy a zvuky staví spíše mimo obraz.

Žánr tak spíše než k jasné rekonstrukci fabule směřuje k pocitu znepokojení.

Ponec poukazuje na skutečnost, že zdrojem znepokojení se stává i samotná distorze obrazu a estetika často odkazující k mrtvým médiím (digitálně vytvořený dojem VHS estetiky). Tento jev interpretuje prizmatem sociálních věd, jako je například psychoanalýza, a zasazuje ho do kontextu v současnosti populárních konceptů (například představením pojmu „uncanny”).

Práci se tak daří velmi dobře a stručně představit v základních konturách českému čtenáři poměrně čerstvý a doposud nepříliš popisovaný audiovizuální fenomén dnešního internetu. Nežůstává pouze u suchého popisu, ale pokouší se jev hlouběji vysvětlit a interpretovat způsob, jakým tvorba v daném žánru komunikuje se současným mladým divákem. Právě v těchto částech je práce nejzajímavější a autor nám dává jen ochutnávku toho, jak o daném fenoménu můžeme přemýšlet.

Nařuknutá témata jsou natolik zajímavá, že vybízí k zevrubnějšímu zkoumání. Je však zřejmé, že taková analýza by svým rozsahem i odborností překračovala parametry bakalářské teoretické práce studijního programu Filmová režie. Můžu konstatovat, že Petr Kamil Ponec byl v naplnění vytyčených cílů úspěšný.

Aktuálnost tématu (a relevance zvolené metodologie v případě diplomové práce):

U bakalářské práce bych očekával přesněji definovanou metodologii v úvodu. Postrádal jsem i odkaz na literaturu, o kterou by se autor mohl opřít při analýze stylu a vyprávění.

Téma je nové, velmi aktuální a, jak popisuje autor, v akademickém prostředí ještě nedostatečně zmapované. Lze jen poblahopřát autorovi, že zdánlivě neproduktivní a bezcílné bloudění na platformě YouTube dokázal proměnit v zachycení pozoruhodného audiovizuálního fenoménu.

Odborný přínos, původnost práce a její případné využití v praxi:

Představení tématu považuji za mimořádně zajímavé a v kontextu oboru, ve kterém bakalářská práce vzniká, může jít o přínosný přehled. Fenomén je v akademickém prostředí zatím málo popisovaný (autor má však povědomí o vyšších odborných textech k tématu a v práci z nich vychází).

Při čtení práce se nabízí otázka, co to vše znamená pro praxi, pro budoucnost profesionálnější tvorby. Autor si všímá, že vyprávění je u analogového hororu potlačené, analyzuje vjemy a to, jak na nás působí.

Ponec poukazuje na nevyjasněnost významů, ukrytí akce mimo obraz, znejišťování viděného prostřednictvím špatné kvality obrazu. Jsou tyto specifické prostředky nadšenecké tvorby z internetu přenositelné do profesionálnější produkce? Jsou rezignace na dramatické vyprávění a další specifika analogového hororu svérázná autorská rozhodnutí, nebo spíše důsledek nezkušenosti a nevzdělanosti jejich autorů? Nemůže být tento fokus amatérských tvůrců na detail a jednotlivé znepokojivé prvky také symptomem neschopnosti vystavět ucelenou výpověď skrze komplexnější formy vyprávění?

Je škoda, že se práce nezabývá důsledněji otázkami vyprávění a spokojuje se s konstatováním, že dochází k potlačování narace. Zvláště u studenta filmové režie by to mohlo svádět k adaptaci dílčích vyjadřovacích prostředků z žánru analogového hororu a zapomínat při tom pro detail na celek; tedy vyprávění.

Ačkoliv se autor nezabývá těmito otázkami do hloubky, jeho práce k úvahám provokuje, což vypovídá o relevanci práce pro praxi.

Logická stavba a členění práce:

Práce je členěná logicky a přehledně. Autor nám zprvu představuje fenomén a jeho kontext, a v druhé části ho dále analyzuje na příkladech jednotlivých tvůrců. Přejchod od analýz k závěru působí uspěchaně; možná by práci pomohla jasněji definovaná hypotéza nebo výzkumná otázka. Jako přehled s přesahem do analýzy děl i dalších kontextů funguje práce velmi dobře.

Formální úprava a náležitosti práce včetně jejího rozsahu:

Formální úprava, rozsah, citace a další aspekty práce jsou bez výhrad.

Práce s informačními zdroji:

Ponec upozorňuje, že téma není dostatečně zpracováno, přesto nachází odborné zdroje. Je škoda, že při popisu pojmu „uncanny“ vychází jen z jiné bakalářské práce. Ve snaze dát práci širší společenskovědní kontext cituje ze stati Sigmunda Freuda ve sborníku Společenské vědy a audiovize, což je nepochybně vynikající rozcestník. Nicméně výběr takové citace od takového autora ze základního přehledu krácených textů může působit spíše na efekt. Hloubce práce by pomohla také literatura zabývající se narací nebo analýzou stylu. Použitá odborná literatura je stručná, což autor kompenzuje prací s dalšími prameny.

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň:

Jazyková, stylistická a terminologická úroveň práce je na vysoké úrovni.

Celkové/vlastní shrnutí hodnotitele:

Přes uvedené výhrady považuji práci za důstojnou bakalářskou práci, poutavě napsanou, která představuje nesamozřejmý fenomén. Jsem rád, že jsem se díky práci Petra Kamila Ponce mohl s tímto fenoménem seznámit. Poděkoval bych mu za příležitost objevit pozoruhodný nový svět audiovizuální tvorby, ale za napsání si v úvodu bakalářské práce už děkuje sám.

Otázky a náměty k diskuzi při obhajobě:

1. Jak může analogový horor ovlivňovat profesionálnější filmovou produkci? Jaká jsou potenciální úskalí?
2. Ovlivňuje žánr analogového hororu nějakým způsobem i tvou vlastní tvorbu (současnou nebo budoucí)?

Doporučení práce k obhajobě:	Doporučuji k obhajobě
Navrhovaná klasifikace:	A
Datum vypracování posudku:	12. 6. 2024

.....

Jméno oponenta práce

.....

(datum a podpis)